

LISÄTALOUSARVIOALOITE 91/2006 vp

Määrärahan osoittaminen kotimaisen rokote- tuotannon aloituksen nopeuttamiseen

Eduskunnalle

Indonesiassa on havaittu maatalousministeriön mukaan lintuinfluenssaa useissa sioissa. Tartuntaepäilyt lisäävät voimakkaasti huolta viruksen muuntumisesta niin, että se leviää myös ihmisestä toiseen. Sikoja testattiin lintuinfluenssan varalta Sumatran saarella samassa kylässä, jossa viiden ihmisen tiedetään saaneen H5N1-viruksen. Yhdestätoista näytteestä kymmenen oli positiivisia. Tuloksia ei ole kuitenkaan vielä vahvistettu.

Lintuinfluenssa on ollut toistaiseksi lintujen tauti, eikä se ole tarttunut helposti ihmiseen.

Taudin on pelätty aiheuttavan maailmanlaajuisen tautiaallon, pandemian, jos virus kehittyi entistä vaarallisemmaksi. Yhtenä todennäköisenä mahdollisuutena on pidetty sitä, että pandemian uhan aiheuttava virus syntyisi nimenomaan sikojen välityksellä. Tästä ovat nyt ensimmäiset hälyttävät ennusmerkit Indonesian havaintojen perusteella olemassa. Lisäksi on pelättävissä, että kyseisessä maassa ja sen lähinaapureissa eivät terveydenhuollon ehkäisevät ja toimivat valmiudet ole sillä tasolla, mitä pandemian uhan rajoittaminen alkutekijöihinsä edellyttää.

Lintuinfluenssaan on kuollut varmuudella 115 ihmistä lähinnä Aasiassa sitten vuoden 2003.

Nyt kuitenkin on mahdollisimman nopeasti tarve ryhtyä kaikkiin niihin toimiin, joita on tehtävissä ennalta pandemian uhan varalta. Jos virus muuttuu ihmisestä toisiin tarttuvaksi, on välttämätöntä pyrkiä rajaamaan mahdollisimman tehokkaasti viruksen leviämistä kaikin mahdollisin kansainvälisin toimin. Samalla on mahdolli-

simman nopeasti käynnistettävä kautta maailman toimet rokotetuotannon aloittamiseksi. Pandemian uhan edessä maailmanlaajuinen rokote-tarve on suunnaton.

Suomessa on nyt mahdollisimman nopeasti luotava valmiudet kotimaiselle rokotetuotannolle; samalla voidaan toki pitää varalta voimassa myös jo tehdyt ostopvaraukset. Mutta varmin tapa saada mahdollisimman ajoissa koko väestölle rokotteet ja niiden tuottama suoja on oma Suomessa tapahtuva rokotetuotanto. Tähän tarjoaa hyviä mahdollisuuksia tamperelainen Fitbiotech Oyj, jolla on erityiset valmiudet asiaan, ja niitä nopeasti tehostamalla ja lisäämällä voidaan vielä luoda kotimainen rokotetuotanto. Kyseisen yrityksen suomalainen malli on jopa tehokkaampi ja toiminnaltaan varmempi kuin esimerkiksi hollantilaisen Solvay Pharmedin tuotantotavat ovat. Siksi tulisi tehdä mm. seuraavat toimet kotimaisen rokotetuotannon nopeaksi aloittamiseksi Fitbiotech Oyj:n ja muiden toimijoiden kanssa mahdollisimman pikaisesti, koska Indonesiasta saapuneet viestit ovat vakava hälytysmerkki pandemia uhan realisoitumisesta:

"Valmistelemme edelleen ehdotustamme kotimaisen rokotetuotannon käynnistämiseksi. Olemme sopineet tapaamiset GSK:n ja Novartis/Chironin edustajien kanssa. Ko. tapaamisia varten tarvitsemme Medipolis GMP:n tuotantokapasiteetista ja tuotantovalmiudesta kuvauksen. Kotisivuiltakin löytyy materiaalia, mutta olisi parempi, jos sinä Pirkko kokoat "paketin". Tieto on ilmeisen tärkeä, koska juuri se erottaa

suomalaisen mallin muista green field malleista. Isot rokotetehtaat panostavat nyt soluviljelytekniikkaan. Viruksen viljely kananmunissa on pandemiarokotteen osalta hyvin haavoittuva ja vanhanaikainen — sen myöntää Solvay Pharmakin täysin avoimesti. Solvay on rakentanut uuden soluviljelyä käyttävän tehtaan ja hinta oli EUR 50 M.

Meidän ehdotuksemme sisältää seuraavat osat:

Luodaan valmiudet tuottaa pandemiarokotteita Suomessa hyödyntäen soluviljelyä tai bakteerifermentointia.

Katetaan Suomen rokotetarve ja mahdollisesti myös lähinaapurimaiden (Skandinavian maat, Venäjä, Baltia) FIT on valmis kehittämään pandemiarokotetta yhteistyössä. FITillä on oman tut-

kimusprojektinsa lisäksi laaja yhteistyöverkko. FIT tulee toimimaan koordinaattorina kahdessa EU-influenssarokoteprojektissa. Projektiin haetaan rahoitus valtiolta ja mahdollisesti myös yksityisiltä sijoittajilta. Kansainvälinen rokotetehdas otetaan mukaan partneriksi, jolta saadaan tietotaito tuotannon osalta. FIT voi lissensioda oman tietotaitonsa ja patentit vastavuoroisesti."

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 lisätalousarvioon momentille 33.08.26 lisäyksenä 20 000 000 euroa kotimaisen rokotetuotannon aloittamisen nopeuttamiseen, jotta koko väestölle voidaan saada rokotesuoja mahdollisimman pikaisesti.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2006

Lauri Oinonen /kesk